

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-05
Tužilac protiv Saljiha Mustafe

Rešava: **pretresni panel I**
sudija Mapi Felt-Folja, predsedavajuća
sudija Roland Dekers
sudija Žilber Biti
sudija Vladimir Mikula, rezervni sudija

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 21. maj 2021.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Javna redigovana verzija treće odluke o učešću žrtava

Specijalizovani tužilac
Džek Smit

Branilac optuženog
Julijus von Bone

Sekretarijat
Služba za učešće žrtva

Zastupnik žrtava
Ani Pjus

I.	TOK POSTUPKA	2
II.	IZJAŠNENJE.....	4
III.	MERODAVNO PRAVO	4
IV.	ANALIZA	4
A.	Potpunost prijava	4
B.	Dopuštenost prijava.....	5
(a)	Fizičko lice	6
(b)	Krivična dela	6
(c)	Podnosilac je lično pretrpeo štetu kao direktnu posledicu krivičnog dela iz optužnice	7
(d)	Zaključak	11
C.	Zaštitne mere	11
(a)	Prijavni obrasci	11
(b)	Identitet podnosioca prijava	12
D.	Grupisanje i zajedničko pravno zastupanje	13
E.	Učešće u prethodno postupku	14
F.	Rok za podnošenje prijava	16
V.	DISPOZITIV	16

Pretnesni panel I (u daljem tekstu: panel)¹ ovim donosi odluku kojom odobrava učešće u postupku četiri prijavljene žrtve i produžava rok za prijavu žrtava za učešće u postupku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 12. juna 2020, sudija za prethodni postupak² potvrdio je optužnicu protiv Saljiha Mustafe (u daljem tekstu: g. Mustafa).³ Dana 19. juna 2020, Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) podnelo je potvrđenu optužnicu (u daljem tekstu: potvrđena optužnica).⁴

2. Dana 27. novembra 2020, sudija za prethodni postupak doneo je okvirnu odluku o prijavama žrtava (u daljem tekstu: okvirna odluka o prijavama žrtava), kojom je Službi za učešće žrtava naložio, između ostalog, da do 10. decembra 2020. njemu i stranama u postupku dostavi prvi izveštaj shodno pravilu 113(2) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik) u vezi s podnesenim prijavama i da potom redovno podnosi eventualne dalje izveštaje, s tim da poslednji izveštaj dostavi pre podneska odbrane po pravilu 95(5) Pravilnika.⁵

¹ KSC-BC-2020-05, F00114, predsednik, *Odluka o raspoređivanju sudija u pretresni panel I*, 5. maj 2021, javno.

² KSC-BC-2020-05, F00001, predsednik, *Odluka o određivanju sudije za prethodni postupak*, 14. februar 2020, javno.

³ KSC-BC-2020-05, F00008, sudija za prethodni postupak, *Odluka o potvrđivanju optužnice protiv Saljiha Mustafe*, 12. jun 2020, strogo poverljivo i *ex parte*. Javna redigovana verzija zavedena je 5. oktobra 2020, F00008/RED.

⁴ KSC-BC-2020-05, F00011/A02, specijalizovani tužilac, optužnica, 19. jun 2020, poverljivo. Javna redigovana verzija potvrđene optužnice zavedena je 28. septembra 2020: KSC-BC-2020-05, F00019/A01, specijalizovani tužilac, *Javna redigovana verzija optužnice*, 19. jun 2020, javno.

⁵ KSC-BC-2020-05, F00055, sudija za prethodni postupak, *Okvirna odluka u vezi s prijavama žrtava*, 27. novembar 2020, javno, stav 55(c)-(e).

3. Dana 9. decembra 2020, Služba za učešće žrtava podnela je prvi izveštaj o primljenim prijavama.⁶
4. Dana 10. februara 2021, sudija za prethodni postupak doneo je "Prvu odluku o učešću žrtava".⁷
5. Dana 1. aprila 2021, Služba za učešće žrtava podnela je drugi izveštaj o primljenim prijavama (u daljem tekstu: drugi izveštaj).⁸
6. Dana 30. aprila 2021, sudija za prethodni postupak doneo je "Drugu odluku o učešću žrtava" (u daljem tekstu: druga odluka), kojom je za pet žrtava raspoređenih u grupu 1 (u daljem tekstu: pet žrtava-učesnika) odobrio učešće u postupku koji se vodi u ovom predmetu.⁹
7. Dana 30. aprila 2021, Služba za učešće žrtava podnela je treći izveštaj o primljenim prijavama (u daljem tekstu: treći izveštaj), zajedno sa pet strogo poverljivih i *ex parte* priloga, koji sadrže tabelu sa brojem podnosilaca prijave za koje se daje preporuka da im se odobri učešće u postupku, njihovim podacima i rezimeima prijave koje je pripremila Služba za učešće žrtava.¹⁰
8. Odbrana g. Mustafe i tužilaštvo nisu podneli napomene u vezi sa trećim izveštajem.

⁶ KSC-BC-2020-05, F00062, Služba za učešće žrtava, *Prvi izveštaj koji Sekretarijat podnosi sudiji za prethodni postupak u vezi s prijavama žrtava za učešće u postupku* (u daljem tekstu: prvi izveštaj), 9. decembar 2020, javno, sa strogo poverljivim i *ex parte* priložima 1-4.

⁷ KSC-BC-2020-05, F00075, sudija za prethodni postupak, *prva odluka o učešću žrtava*, 10. februar 2021, javno.

⁸ KSC-BC-2020-05, F00099, Služba za učešće žrtava, *Drugi izveštaj Sekretarijata sudiji za prethodni postupak u vezi s prijavama žrtava za učešće u postupku*, 1. april 2021, poverljivo, sa poverljivim i *ex parte* priložima 1-6. Javna redigovana verzija drugog izveštaja zavedena je 9. aprila 2021, F00099/RED.

⁹ KSC-BC-2020-05, F00105, sudija za prethodni postupak, *Druga odluka o učešću žrtava*, 30. april 2021, poverljivo. Javna redigovana verzija zavedena je istog dana, F00105/RED.

¹⁰ KSC-BC-2020-05, F00109, Služba za učešće žrtava, *Treći izveštaj Sekretarijata sudiji za prethodni postupak u vezi s prijavama žrtava za učešće u postupku*, 30. april 2021, strogo poverljivo i *ex parte*. Javna redigovana verzija trećeg izveštaja zavedena je 6. maja 2021, F00109/RED.

II. IZJAŠNJENJE

9. Služba za učešće žrtava navodi da je od podnošenja svog drugog izveštaja primila četiri prijave od lica koja žele da učestvuju u postupku u svojstvu žrtve, koje su podnete uz direktnu pomoć Službe za učešće žrtava.¹¹ Služba predlaže da se odobre sve četiri prijave.¹² Služba za učešće žrtava takođe predlaže da se javnosti, optuženom i braniocu (u daljem tekstu: odbrana) ne otkrivaju identifikujući podaci nijednog od podnosilaca prijava.¹³

III. MERODAVNO PRAVO

10. Panel upućuje na članove 22, 23 i 40(6)(f) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 2, 80, 113-114, i 116(4)(b) Pravilnika.

IV. ANALIZA

A. POTPUNOST PRIJAVA

11. Služba za učešće žrtava navodi da se sve četiri prijave mogu smatrati potpunim u formalnom smislu, prema kriterijumima navedenim u okvirnoj odluci o prijavama žrtava.¹⁴

12. Ispitavši popunjene prijavne obrasce, rezimee prijava i dostavljenu potkrepljujuću dokumentaciju prema kriterijumima navedenim u okvirnoj odluci o prijavama žrtava,¹⁵ panel se uverio da sve četiri prijave sadrže valjane dokaze o identitetu žrtava i njihove lične podatke, da su dovoljno jasno navedeni datum/period i mesto krivičnih

¹¹ Treći izveštaj, stav 10.

¹² Treći izveštaj, stavovi 16-31.

¹³ Treći izveštaj, stavovi 37-42.

¹⁴ Treći izveštaj, stav 15.

¹⁵ Okvirna odluka o prijavama žrtava, stav 22.

dela, kao i pretrpljena šteta, i da su prijave valjano potpisane. Za žrtve 11/05, 12/05 i 13/05 podneseni su i [BRISANO].¹⁶ Iako nijedna od žrtava nije podnela dokumentaciju o pretrpljenoj šteti, detaljan opis događaja i pretrpljene štete koji su dali podnosioci prijava bio je dovoljan za donošenje relevantnih zaključaka. Panel stoga konstatuje da su sve četiri prijave potpune.

B. DOPUŠTENOST PRIJAVA

13. Služba za učešće žrtava predlaže da panel odobri učešće u postupku sve četiri prijavljene žrtve (grupa A)¹⁷ i iznosi sledeće: (i) sva četiri podnosioca prijava su fizička lica;¹⁸ (ii) sva krivična dela navedena u prijavama su krivična dela koja ulaze u okvire zacrtane materijalnim, geografskim i vremenskim parametrima konkretnih optužbi iz potvrđene optužnice;¹⁹ (iii) šteta koju su podnosioci pretrpeli, bilo kao direktne ili indirektno žrtve, opisana je dovoljno jasno;²⁰ i (iv) između štete koju su pretrpeli podnosioci prijava i krivičnog dela navedenog u potvrđenoj optužnici postoji, *prima facie*, uzročno-posledična veza.²¹

14. Panel podseća da se ocena o dopuštenosti prijava prema kriterijumima navedenim u okvirnoj odluci o prijavama žrtava²² izvodi na *prima facie* osnovi, uzimajući u obzir koherentnost same prijave, uključujući potkrepljujuću dokumentaciju i sve relevantne okolnosti.²³ Panel ne ocenjuje materijalnu verodostojnost ili pouzdanost podnetih informacija i dokaza.²⁴ Bez obzira na to, panel

¹⁶ Vidi dole stav 24.

¹⁷ Treći izveštaj, stavovi 12, 31.

¹⁸ Treći izveštaj, stav 18.

¹⁹ Treći izveštaj, stavovi 19-21.

²⁰ Treći izveštaj, stavovi 22-27.

²¹ Treći izveštaj, stav 28.

²² Okvirna odluka o prijavama žrtava, stav 27.

²³ Okvirna odluka o prijavama žrtava, stav 28.

²⁴ Vidi takođe, druga odluka, stav 28; KSC-BC-2020-06, F00257/RED, sudija za prethodni postupak, *Javna redigovana verzija prve odluke o učešću žrtava* (u daljem tekstu: *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava), 21. april 2021, javno, stav 43. Slično tome, MKS, *Prosecutor v. Lubanga*, ICC-01/04-01/06-1119,

se neće oslanjati na informacije ili potkrepljujući materijal koji su očigledno neverodostojni.²⁵

(a) Fizičko lice

15. Panel se uverio da su sva četiri podnosioca fizička lica.

(b) Krivična dela

16. Panel podseća da „krivično delo“ za koje podnosilac tvrdi da je bio njegova žrtva mora biti unutar okvira zacrtanih materijalnim, geografskim i vremenskim parametrima konkretnih optužbi iz potvrđene optužnice.²⁶ Panel takođe podseća na obavezu podnosioca da što konkretnije opiše mesto i vreme događaja i, po mogućnosti, učinioca koji je bio prisutan na licu mesta ili koji je učestvovao u tom događaju.²⁷

17. U pogledu gore navedenog, panel konstatuje da sva četiri podnosioca prijava tvrde da su žrtve nekog od osnovnih krivičnih dela iz potvrđene optužnice, kako je predviđeno pravilima 2(1) i 113(1) Pravilnika. Konkretno, žrtve 11/05, 12/05 i 13/05 tvrde da su bile žrtve posledica krivičnih dela izvršenih [BRISANO] (žrtve 11/05 i 12/05), [BRISANO] (žrtva 13/05), zatvorenim na imanju u Zlašu, dok žrtva 10/05 tvrdi da je sama bila žrtva krivičnih dela izvršenih na tom mestu.²⁸ Panel na kraju konstatuje

pretresno veće I, [Decision on Victims' Participation](#) (u daljem tekstu: odluka o učešću žrtava u predmetu *Lubanga*), 18. januar 2008, stav 99; *Prosecutor v. Bemba*, ICC-01/05-01/08-1862, pretresno veće III, [Decision on 270 Applications by Victims to Participate in the Proceedings](#), 25. oktobar 2011, stav 27.

²⁵ Druga odluka, stav 28; *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava, stav 43. Slično tome, KSC-BC-2020-06, F00026/RED, sudija za prethodni postupak, *Javna redigovana verzija odluke o potvrđivanju optužnice protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija*, 26. oktobar 2020, stav 50.

²⁶ Okvirna odluka o učešću žrtava, stav 31; druga odluka, stav 30; *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava, stav 45.

²⁷ Okvirna odluka o učešću žrtava, stav 31; druga odluka, stav 30.

²⁸ Potvrđena optužnica, stav 35.

da krivična dela opisana od strane ova četiri podnosioca prijava ulaze u period naveden u potvrđenoj optužnici.

(c) Podnosilac je lično pretrpeo štetu kao direktnu posledicu krivičnog dela iz optužnice

18. U pogledu kriterijuma koji nalaže da je žrtva lično pretrpela štetu, panel podseća da je štetu morao da pretrpi *sam podnosilac*, tj. da je moralo da dođe do posledica po njegovo telesno ili duševno zdravlje, ili ekonomsko stanje. U ovo spadaju šteta koju su pretrpele žrtve izložene radnjama učinilaca (u daljem tekstu: direktne žrtve) i šteta koju su pretrpela lica u bliskom ličnom odnosu sa direktnom žrtvom koju su učinio lišili života ili joj naneli povrede (u daljem tekstu: indirektno žrtve).²⁹ S tim u vezi panel takođe napominje da se podrazumeva da su članovi uže porodice (supružnik, roditelji, deca, braća i sestre) lica u bliskom ličnom odnosu sa direktnom žrtvom,³⁰ ali da se i drugi članovi porodice koji imaju posebno blizak odnos sa direktnom žrtvom, ili od nje zavise, takođe mogu smatrati licima koja su u bliskom ličnom odnosu.³¹ U vezi sa ovom drugom kategorijom, panel konstatuje da ona može obuhvatiti ne samo članove porodice, već i druga lica koja u dovoljnoj meri pokažu da su sa direktnom

²⁹ Okvirna odluka o učešću žrtava, stav 33.

³⁰ Druga odluka, stav 32; *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava, stav 50; [Osnovna načela Ujedinjenih nacija o pravu žrtava grubih kršenja međunarodnog prava ljudskih prava i teških kršenja međunarodnog humanitarnog prava](#) na pravno sredstvo i naknadu štete (u daljem tekstu: Osnovna načela UN-a), rezolucija br. 60/147 Generalne skupštine UN-a, 16. decembar 2005, A/RES/60/147, stav 8: pojam "žrtva" obuhvata članove uže porodice ili lica zavisna o direktnoj žrtvi.

³¹ Druga odluka, stav 32; *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava, stav 50. Slično tome, MKS, [Lubanga Appeal Decision on Victim Participation](#), stav 32; *Prosecutor v. Lubanga*, ICC-01/04-01/06-1813, pretresno veće I, [Redacted Version of "Decision on 'Indirect Victims'"](#), 8. april 2009, stavovi 44, 50; STL, *Prosecutor v. Ayyash et al.*, STL-11-01/PT, sudija za prethodni postupak, [Decision on Victims' Participation in the Proceedings](#) (u daljem tekstu: odluka o učešću žrtava u predmetu *Ayyash et al.*), 8. maj 2012, stav 49; *Prosecutor v. Ayyash*, STL-18-10/PT, sudija za prethodni postupak, [Decision Relating to Victims' Participation in the Proceedings and Their Legal Representation](#) (u daljem tekstu: odluka iz 2020. godine o učešću žrtava u predmetu *Ayyash*), 17. april 2020, stav 26.

žrtvom bila u bliskom odnosu.³² Uslov bliskosti ne zavisi od toga da li je direktna žrtva lišena života ili je pretrpela povredu.³³

19. U pogledu vrste štete koju su žrtve pretrpele usled izvršenih krivičnih dela, panel podseća da se u Zakonu i Pravilniku pominju tri vrste štete: telesna, duševna i materijalna.³⁴

20. Pod telesnom štetom podrazumeva se svaka telesna povreda, npr. ranjavanje, prelomi, izobličenje, osakaćenje, gubitak ili disfunkcija organa, telesno oštećenje, lakše ili teže oboljenje, smrt.³⁵ Telesna povreda ne mora biti opasna po život ili trajna, ali mora biti takve prirode odnosno težine da ugrožava zdravlje ili dobrobit žrtve.³⁶ Pored toga, indirektno žrtve moraju dokazati da je telesna povreda koju su pretrpele nastala usled štete koju je pretrpela direktna žrtva. To je slučaj kada teška ili dugotrajna duševna patnja indirektno žrtve zbog smrti ili povrede direktne žrtve dovede do telesnog oboljenja ili komplikacija.³⁷

21. Pod duševnom štetom podrazumevaju se svi vidovi duševne patnje, kao što su bol, ožalošćenost, posttraumatski stresni poremećaj i druge vrste psihičkih poremećaja, trauma ili emocionalnog stresa.³⁸ Duševna patnja mora biti određenog

³² Slično tome, ECCC, *Co-Prosecutors v. Kaing*, predmet 001, veće vrhovnog suda, [Appeal Judgment](#) (u daljem tekstu: žalbena presuda u predmetu *Duch*), 3. februar 2012, stav 418.

³³ Druga odluka, stav 32; *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava, stav 50. Slično tome, STL, [odluka o učešću žrtava u predmetu Ayyash et al.](#), stav 50; [odluka iz 2020. godine o učešću žrtava u predmetu Ayyash](#), stav 26.

³⁴ Član 22(1) Zakona; pravilo 2 Pravilnika. Vidi takođe, [Osnovna načela UN-a](#), stav 8, koji predviđa da šteta uključuje telesnu ili duševnu povredu, emocionalnu bol, ekonomski gubitak ili suštinsko uskraćivanje osnovnih prava. Slično tome, MKS, [Lubanga Appeal Decision on Victim Participation](#), stavovi 31-32; STL, [odluka o učešću žrtava u predmetu Ayyash et al.](#), stavovi 63-84.

³⁵ Druga odluka, stav 34; *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava, stav 52. Slično tome, ECCC, [žalbena presuda u predmetu Duch](#), stav 415; STL, [odluka o učešću žrtava u predmetu Ayyash et al.](#), stav 77. Vidi takođe, MKS, [četvrta odluka o učešću žrtava u predmetu Bemba](#), stav 70.

³⁶ Druga odluka, stav 34; *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava, stav 52. Slično tome, STL, [odluka o učešću žrtava u predmetu Ayyash et al.](#), stav 65.

³⁷ Druga odluka, stav 34; *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava, stav 52. Slično tome, ECCC, [žalbena presuda u predmetu Duch](#), stav 417.

³⁸ Druga odluka, stav 35; *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava, stav 53. Slično tome, ECCC, [žalbena presuda u predmetu Duch](#), stav 415; STL, [odluka o učešću žrtava u predmetu Ayyash et al.](#), stav 77. Vidi takođe, MKS, [četvrta odluka o učešću žrtava u predmetu Bemba](#), stav 70.

stepena težine; prolazna duševna patnja sama po sebi ne potpada pod pojam duševne štete.³⁹ Pored toga, indirektno žrtve moraju pokazati da je duševna patnja koju su pretrpele posledica štete koju je pretrpela direktna žrtva. Naravno, polazi se od pretpostavke da smrt ili teške povrede direktne žrtve dovode do duševne patnje (npr. bol, ožalošćenost ili emocionalni stres) indirektno žrtve, pod uslovom da je u dovoljnoj meri utvrđeno da između njih postoji blizak odnos.⁴⁰

22. Pod materijalnom štetom podrazumeva se svaka vrsta imovinske ili finansijske štete ili gubitka, npr. razaranje, oštećenje ili krađa lične imovine, gubitak prihoda ili sredstava za život, kao i druge vrste ekonomskog gubitka.⁴¹ Imovinska ili finansijska šteta ili gubitak moraju imati značajan uticaj na ostvarenje osnovnih životnih potreba žrtve. Pored toga, indirektno žrtve moraju pokazati da je materijalna šteta koju su pretrpele posledica štete koju je pretrpela direktna žrtva. To je slučaj kada smrt ili šteta pretrpljena od strane direktne žrtve dovedu do gubitka prihoda⁴² ili gubitka poslovne prilike indirektno žrtve.

23. Kada je reč o kriterijumu da šteta mora biti direktna posledica krivičnog dela iz optužnice, panel podseća na svoj zaključak iz okvirne odluke o prijavama žrtava da se šteta smatra direktnom posledicom krivičnog dela ukoliko bi, po mišljenju objektivnog posmatrača, u okolnostima koje su vladale na relevantnom mestu i u relevantno vreme, i uzimajući u obzir lične okolnosti žrtve, činjenje ili nečinjenje

³⁹ Druga odluka, stav 35; *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava, stav 53. Slično tome, STL, [odluka iz 2020. godine o učešću žrtava u predmetu Ayyash](#), stav 41.

⁴⁰ Druga odluka, stav 35; *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava, stav 53. Slično tome, MKS, [Lubanga Appeal Decision on Victim Participation](#), stav 32; *Prosecutor v. Ruto et al.*, ICC-01/09-01/11-249, pretpretresno veće II, [Decision on Victims' Participation at the Confirmation of Charges Hearing and in the Related Proceedings](#), 5. avgust 2011, stav 55; STL, [odluka iz 2020. godine o učešću žrtava u predmetu Ayyash](#), stav 44.

⁴¹ Druga odluka, stav 36; *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava, stav 54. Slično tome, ECCC, [žalbena presuda u predmetu Duch](#), stav 415; STL, [odluka o učešću žrtava u predmetu Ayyash et al.](#), stav 72; [odluka iz 2020. godine o učešću žrtava u predmetu Ayyash](#), stav 37. Vidi takođe, MKS, [četvrta odluka o učešću žrtava u predmetu Bemba](#), stav 70.

⁴² Druga odluka, stav 36; *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava, stav 54. Slično tome, ECCC, [žalbena presuda u predmetu Duch](#), stav 417.

učinioca najverovatnije dovelo do te štete.⁴³ Krivično delo ne mora biti jedini uzrok pretrpljene štete, ali je potrebno da je šteti značajno doprinelo.⁴⁴ Konkretno, kada se radi o telesnoj ili duševnoj šteti, podnosioci prijave koji su direktne žrtve treba, kao minimum, da navedu da su bili prisutni na mestu krivičnog dela u relevantno vreme i da su bili izloženi činjenju ili nečinjenju učinioca. Bez obzira na vrstu štete, podnosioci prijave koji su indirektne žrtve moraju, kao minimum, da pokažu da je šteta koju su pretrpeli rezultat štete koju je pretrpela direktna žrtva, sa kojom su imali blizak lični odnos.⁴⁵

24. Panel shodno tome konstatuje sledeće: (i) žrtva 10/05 pretrpela je telesnu štetu, npr. ranjavanje, prelome i slomljene zube, kao i duševnu štetu, npr. trajnu anksioznost i emocionalni stres, kao direktnu posledicu zatvaranja na imanju u Zlašu, te fizičkog i/ili psihičkog zlostavljanja sve vreme dok je tamo bila zatvorena, i (ii) žrtva 12/05, [BRISANO], pretrpela je duševnu štetu, npr. trajnu anksioznost, emocionalni stres i ožalošćenost, usled zločina izvršenih [BRISANO]. Što se tiče: (i) žrtve 11/05, [BRISANO], i (ii) žrtve 13/05, [BRISANO] i da su, stoga, pretrpele duševnu štetu, npr. trajnu anksioznost, emocionalni stres i ožalošćenost, usled zločina izvršenih [BRISANO].

25. Konstatacijama o pretrpljenoj šteti iznetim u vezi sa žrtvama u prethodnom stavu ne prejudiciraju se odluke koje će panel o ovom pitanju možda donositi u budućnosti, u zavisnosti od materijala koji bude imao pred sobom.

⁴³ Okvirna odluka o učešću žrtava, stav 38.

⁴⁴ Druga odluka, stav 37; *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava, stav 55. Slično tome, MKS, [četvrta odluka o učešću žrtava u predmetu Bemba](#), stav 77.

⁴⁵ Druga odluka, stav 37; *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava, stav 55. Slično tome, STL, [odluka iz 2020. godine o učešću žrtava u predmetu Ayyash](#), stav 27.

(d) Zaključak

26. Panel stoga konstatuje da *prima facie* postoje dokazi da su žrtve 10/05, 11/05, 12/05 i 13/05 pretrpele štetu kao direktnu posledicu nekog od krivičnih dela iz potvrđene optužnice. Shodno tome, ovim podnosiocima prijava odobrava se da budu učesnici u postupku u statusu žrtve.

C. ZAŠTITNE MERE

27. Služba za učešće žrtava navodi da sva četiri podnosioca traže da se identifikujući podaci ne obelodane javnosti i odbrani.⁴⁶ Služba za učešće žrtava takođe iznosi da se strahovanja koja je navela u drugom izveštaju, i koja su rezimirana u drugoj odluci, odnose na sve žrtve koje su se prijavile za učešće u postupku, uključujući ta četiri podnosioca prijava o kojima je reč u trećem izveštaju.⁴⁷ Pored toga, svi podnosioci prijava predstavljaju posebno osetljiva lica za koja je apsolutno neophodno naložiti sve raspoložive zaštitne mere, s obzirom na objektivnu i izrazitu opasnost po njih i njihove porodice.⁴⁸ Stoga je preporuka Službe za učešće žrtava da se identifikujući podaci podnosilaca ne otkrivaju javnosti i da se za sve podnosiocima odobri mera anonimnosti u odnosu na odbranu.⁴⁹

(a) Prijavni obrasci

28. U skladu sa pravilom 113(1) Pravilnika, panel smatra da svi prijavni obrasci, rezimei prijave i potkrepljujuća dokumentacija i nadalje treba da nose oznaku "strogo poverljivo i *ex parte*".

⁴⁶ Treći izveštaj, stav 37.

⁴⁷ Treći izveštaj, stav 38.

⁴⁸ Treći izveštaj, stav 39.

⁴⁹ Treći izveštaj, stav 41.

(b) Identitet podnosioca prijave

29. Panel napominje, kao što je navedeno u okvirnoj odluci o prijavama žrtava, da se isti pravni kriterijumi za izricanje zaštitnih mera koji se primenjuju na svedoke primenjuju i na žrtve-učesnike u postupku.⁵⁰ Pored toga, prilikom utvrđivanja odgovarajućih zaštitnih mera za žrtve-učesnike u postupku, panel uzima u obzir i sledeće: (i) svrha učešća žrtava u postupku je da im se omogući ostvarivanje prava i ličnih interesa u skladu sa Zakonom i Pravilnikom, i (ii) ta svrha je relevantna za razmatranje zaštitnih mera koje treba naložiti za žrtve-učesnike, pri čemu doneta odluka ne sprečava naknadno nalažanje dodatnih mera zbog njihovog potencijalno dvojakog statusa.⁵¹

30. Kad je reč o postojanju objektivnog rizika i neophodnosti zaštitnih mera, panel najpre napominje da [BRISANO].⁵² [BRISANO]. Panel takođe uzima u obzir i specifične faktore rizika koji mogu postojati za žrtve-učesnike u ovom postupku, s obzirom na to da: (i) sve žrtve i dalje pate od telesne i/ili duševne traume kao posledice zlostavljanja nanetog njima, [BRISANO]; (ii) sve su iskazale strah ili zebnju za svoju bezbednost ili bezbednost članova porodice u slučaju da se sazna za njihovo učešće u postupku, i (iii) [BRISANO]. Povrh toga, panel ima u vidu i sledeće: (i) činjenica da imaju status žrtve koja učestvuje u postupku čini ih posebno osetljivim licima, pa zaštitne mere treba da budu adekvatne njihovim posebnim potrebama kao žrtvama, i (ii) adekvatne zaštitne mere za žrtve su često pravno sredstvo kojim se obezbeđuje njihovo učešće u postupku, jer su te mere nužan korak za garantovanje njihove bezbednosti, fizičkog i duševnog zdravlja, dobrobiti, dostojanstva i privatnosti, u skladu s pravilom 80 Pravilnika.⁵³ Iz navedenih razloga, panel smatra da

⁵⁰ Okvirna odluka o učešću žrtava, stav 46.

⁵¹ Druga odluka, stav 42; *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava, stav 67.

⁵² [BRISANO].

⁵³ Druga odluka, stav 43; *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava, stav 68. Slično tome, ICC, [Lubanga Decision on Victim Participation](#), stav 128.

obelodanjivanje materijala ili informacija koje mogu otkriti identitet te četiri žrtve-učesnika u postupku, bilo javnosti bilo odbrani, predstavlja objektivnu opasnost po njih i njihove porodice, te zaključuje da je anonimnost predviđena pravilom 80(4)(e)(i) Pravilnika najadekvatnija i neophodna mera u ovoj fazi postupka.

31. Kad je reč o srazmernosti ovih mera, panel napominje da izricanje naloga o zaštitnim merama za žrtvu-učesnika u postupku u ovoj fazi ne isključuje mogućnost njihove izmene u kasnijoj fazi, ukoliko se za to ukaže potreba.⁵⁴ Iz iznetih razloga, panel konstatuje da anonimnost predviđena pravilom 80(4)(e)(i) Pravilnika predstavlja srazmernu meru u ovoj fazi postupka.

32. Panel stoga nalaže da se imena i podaci koji bi mogli otkriti identitet žrtava 10/05, 11/05, 12/05 i 13/05 ne otkrivaju javnosti i odbrani i da se pominju isključivo pod pseudonimom.

D. GRUPISANJE I ZAJEDNIČKO PRAVNO ZASTUPANJE

33. U vezi sa grupisanjem, Služba za učešće žrtava navodi da u prijavama nije uočila nikakva sporna pitanja ili razlike koje bi nalagale odvojeno zastupanje, te predlaže da sva četiri podnosioca prijava budu zastupani kao jedna grupa.⁵⁵

34. Što se tiče zajedničkog pravnog zastupnika, Služba za učešće žrtava navodi da jedan podnosilac želi da ga zastupa visoko stručni branilac, a jedan drugi podnosilac ne želi da ga zastupa advokat [BRISANO].⁵⁶ Služba za učešće žrtava takođe navodi da će prilikom predlaganja sekretaru kojeg zastupnika treba dodeliti žrtvama uzeti u obzir niz objektivnih kriterijuma koje je izložila u svom drugom izveštaju.⁵⁷

⁵⁴ Slično tome, druga odluka, stav 44; *Tači i drugi*, prva odluka o učešću žrtava, stav 69; MKS, [odluka u vezi sa identitetom žrtava u predmetu Ongwen](#), stavovi 12-14.

⁵⁵ Treći izveštaj, stavovi 32-34.

⁵⁶ Treći izveštaj, stav 35.

⁵⁷ Treći izveštaj, stav 36.

35. Panel podseća na konstataciju iz okvirne odluke o prijavama žrtava da se potreba za raspoređivanje prijavljenih u više grupa javlja kada su okolnosti ili specifičnosti žrtava toliko različite da su njihovi interesi međusobno nepomirljivi, usled čega je njihovo zajedničko zastupanje neizvodivo.⁵⁸ Panel takođe podseća da se prema članu 22(5) Zakona i pravilima 113(7) i 114(1) Pravilnika, grupama žrtava-učesnika u postupku moraju obezbediti pomoć i zastupanje dodeljenog zastupnika čim im se prizna pravo da učestvuju u postupku, kao i da ih ne može zastupati niko drugi.

36. Imajući u vidu: (i) etničku pripadnost, [BRISANO] i jezik četiri podnosioca prijave kojima se ovom odlukom odobrava učešće u postupku,⁵⁹ kao i onih pet žrtava-učesnika kojima je ranije odobreno učešće u postupku;⁶⁰ (ii) činjenicu da su svih devet odobrenih žrtava-učesnika bili direktne ili indirektne žrtve krivičnih dela izvršenih na istom mestu,⁶¹ od strane iste grupe učinilaca, i da su svi pretrpeli sličan oblik štete, i (iii) posebne želje dvoje od četvoro podnosilaca prijave kojima se ovom odlukom odobrava učešće u postupku,⁶² panel konstatuje da žrtve 10/05, 11/05, 12/05 i 13/05 treba da budu zastupane zajedno sa drugih pet žrtava-učesnika kao jedna grupa žrtava-učesnika (grupa 1) i da treba da ih zastupa Ani Pjus, zastupnik žrtava koju je toj grupi dodelio sekretar.⁶³

E. UČEŠĆE U PRETHODNOM POSTUPKU

37. Panel konstatuje da žrtve koje učestvuju u postupku, shodno članu 22 Zakona i pravilu 114 Pravilnika, ostvaruju svoja prava putem dodeljenog zastupnika žrtava, ai učestvovalaće na suđenju u skladu s modalitetima opisanim u nastavku. Treba istaći da

⁵⁸ Okvirna odluka o prijavama žrtava, stav 42.

⁵⁹ Treći izveštaj, stavovi 33, 38.

⁶⁰ Drugi izveštaj, stav 38.

⁶¹ Treći izveštaj, stav 33; drugi izveštaj, stav 38.

⁶² Treći izveštaj, stav 35.

⁶³ KSC-BC-2020-05, F00117, sekretar, *Obaveštenje o dodeli zastupnika žrtava grupi 1 žrtava-učesnika u postupku*, 7. maj 2021, javno, sa poverljivim i *ex parte* prilogom 1.

modaliteti opisani u nastavku u svakom trenutku podležu odluci panela. Panel će u odgovarajuće vreme izdati dalje instrukcije u vezi sa učešćem žrtava-učesnika na suđenju. Prava učešća se u određenim situacijama mogu promeniti ukoliko se time ne dovode u pitanje lični interesi žrtava-učesnika, odnosno ako to nalažu drugi razlozi.

38. Prvo, shodno pravilu 114(3) Pravilnika, zastupnik žrtava ima pristup celokupnom spisu predmeta, uključujući sve javne, poverljive i strogo poverljive podneske, transkripte i dokazni materijal, sa izuzetkom *ex parte* materijala iz spisa. U skladu s tim, zastupnik žrtava će biti obavešten o svakom distribuiranom materijalu iz predmetnog spisa, uključujući javne, poverljive i strogo poverljive podneske, transkripte i obelodanjeni dokazni materijal, sa izuzetkom distribuiranog *ex parte* materijala. Zastupnik žrtava je dužan da redovno informiše žrtve-učesnike u postupku o toku postupka, pri čemu će voditi računa o tome da ne otkrije informacije koje nisu javnog karaktera.

39. Drugo, shodno članu 22(6) Zakona i pravilu 114(2) Pravilnika, a radi zaštite ličnih interesa žrtava-učesnika u postupku, zastupnik žrtava može da prisustvuje svim sednicama u toku pretresnog postupka, bilo da su javne, zatvorene ili poluzatvorene, sa izuzetkom *ex parte* sednica. Zastupnik žrtava će stoga biti unapred obavešten o svim sednicama koje će se održati pred panelom. Zastupnik žrtava takođe ima pravo da zatraži da ga panel sasluša *ex parte*.

40. Treće, shodno članu 22(6) Zakona i pravilu 114(4) Pravilnika, zastupnik žrtava može da daje usmena izjašnjenja i podnosi pismene podneske o svim pravnim ili činjeničnim pitanjima, kao i da podnosi odgovore i replike na sve podneske dostavljene panelu, u skladu s pravilom 76 Pravilnika. U cilju neometanog i efikasnog modaliteta učešća, zastupnik žrtava nije dužan da unapred traži odobrenje za svoja usmena izjašnjenja ili pismene podneske. Ta izjašnjenja i podnesci moraju biti u vezi sa ličnim interesima žrtava, kao što je predviđeno članom 22(3) Zakona.

F. ROK ZA PODNOŠENJE PRIJAVA

41. Panel podseća da se, prema pravilu 113(1) Pravilnika, prijave žrtava za učešće u postupku moraju podneti dovoljno pre početka pretresa shodno pravilu 124 Pravilnika. Međutim, s obzirom na okolnosti u ovom predmetu, panel smatra da je opravdano da produži rok za prijave žrtava za učešće u postupku, na osnovu pravila 9(5) Pravilnika, sve do završetka izvođenja dokaza specijalizovanog tužioca shodno pravilu 129. Panel smatra da ovakva izmena roka nije na štetu prava optuženih, koji će imati dovoljno vremena da se izjasne o pravnoj utemeljenosti odluka o učešću žrtava i njihovom zajedničkom zastupanju, u skladu sa rokovima određenim okvirnom odlukom o prijavama žrtava,⁶⁴ pre početka eventualnog izvođenja dokaza odbrane.

V. DISPOZITIV

42. Iz iznetih razloga, panel:

- a. **ODOBRAVA** prijave žrtava 10/05, 11/05, 12/05 i 13/05 i njihovo učešće u postupku u statusu žrtve-učesnika;
- b. **ODLUČUJE** da će žrtve 10/05, 11/05, 12/05 i 13/05 biti deo grupe 1, koju će zastupati Ani Pjus, zastupnik žrtava koju je odredio sekretar;
- c. **ODLUČUJE** da će žrtve posredstvom zastupnika žrtava ostvarivati prava koja uživaju kao učesnici, izložena u stavovima 38-40 ove odluke;
- d. **NALAŽE** da se odredi zaštitna mera anonimnosti prema pravilu 80(4)(e)(i) Pravilnika za žrtve 10/05, 11/05, 12/05 i 13/05;
- e. **NALAŽE** da se imena i podaci koji bi mogli otkriti identitet žrtava 10/05, 11/05, 12/05 i 13/05 ne otkrivaju odbrani i javnosti;

⁶⁴ Okvirna odluka o prijavama žrtava, stavovi 52, 55(g).

- f. **NALAŽE** da se za rezimee prijava, prijavne obrasce i potkrepljujuću dokumentaciju zadrži oznaka tajnosti „strogo poverljivo i *ex parte*“; i
- g. **PRODUŽAVA** rok za podnošenje prijava žrtava koje žele da učestvuju u postupku sve do završetka izvođenja dokaza specijalizovanog tužioca shodno pravilu 129 Pravilnika.

/potpis na originalu/
Sudija Mapi Felt-Folja,
predsedavajući sudija

/potpis na originalu/
Sudija Žilber Biti

/potpis na originalu/
Sudija Roland Dekers

U petak, 21. maja 2021.
U Hagu, Holandija.